

ЗМІСТ

ГЛАВА 1.	
Рідна хронологія.....	3
ГЛАВА 2.	
Перша людина з нізвідки.....	19
ГЛАВА 3.	
Зміни.....	53
ГЛАВА 4.	
Майбутнє.....	64
ГЛАВА 5.	
Операція з порятунку / убивства.....	82
ГЛАВА 6.	
Додаткова група.....	88
ГЛАВА 7.	
Потрясіння	100
ГЛАВА 8.	
Подвійний вхід.....	110
ГЛАВА 9.	
Нова версія хронології.....	131

ГЛАВА І

Рідна хронологія

944 621 рік із літочислення хронології, у якій я народилася. Зі зникнення моїх батьків минуло 24 роки.

Як зазвичай, я прийшла на свою роботу, де працювала асистенткою за проектом пошуку кротовин. Настрій був сумно-спокійний, бо ми вже розробили 23 пристрої, але поки що жодних результатів. Тож ми звикли до розчарувань.

Завдання, яке поставило нам міністерство науки, було таким: у будь-який спосіб проникнути в минуле, щоб вивчити історію від першої особи та зафіксувати її на відеоголограмер.

– Аніко, ми завжди пробували варіанти, які вміщалися в нашу логіку. Сьогодні робитимемо від зворотного, – звернувся до мене професор Патсторс.

– А конкретніше? – запитала я.

– Налаштовуй наш випромінювач не на магнітне поле, а на пошук електрики.

Спочатку я хотіла заперечити, але згадавши, що професор сказав про нелогічність спроби, мовчки почала

вписувати програму пошуку електрики навколо випромінювача. Коли програму було зафіксовано, я її запустила. Прилад не реагував. Професор видав свій черговий сарказм із посмішкою:

– Можливо, прилад не реагує, бо ми його досі ніяк не назвали...

Я звикла до його жартів, а тому ніяк не відреагувала, як і наш випромінювач.

– Професоре, мені треба летіти на свято до своєї доньки. Їй дванадцять років, час Великого Вибору, – сказала я Патсторсу.

Професор ніби завмер – було видно, що в нього з'являються нові ідеї, але він сам цього ще не усвідомлює. Цікаво, чи він мене чув?

– Будемо ще щось пробувати і мені не потрібно відлітати до доньки? – запитала я, злегка засмученим голосом.

– Ні, навпаки. Звісно, лети. Я от що подумав. Чому ми постійно тут пробуємо роботу приладу? Можливо, просторові координати пов'язані якимось прихованим механізмом з кротовинами. Зробимо так: залишаємо пристрій увімкненим, забирай його із собою і хай він літає. Може, по дорозі десь відреагує. Якщо по твоєму маршруту буде глухо, то після покатай його просто без маршруту. З'їдь до моря, наприклад.

Ми пішли з випромінювачем до моєї шестимісної Сардії.

– Буде зроблено, – усміхнулася я.

– А твоя донька знає, що таке кротовини?

– Звичайно, знає і навіть пояснює одноліткам, які асоціативно одразу думають, що це тунелі, які накопали кроти. Проте вона пояснює не за підручником, спрощено. Просто каже, що часові дірки, спотворення просторо-часу.

Ми завантажили прилад у мою льотку, і я полетіла до доньки на свято.

Сардія полетіла над океаном, оскільки надземні повітряні шляхи, як завжди, зайняті вантажним повітряним транспортом. І, забувши про прилад, я увімкнула свою улюблену музику, звук якої переважно складався з звучання ударних інструментів.

Почувши дивні зміни в звичному музичному ритмі, я зняла мінізв'язок з вух, і усвідомила, що це загудів прилад. Щойно я це зрозуміла, він знову замовк. Я різко скомандувала Сардії, щоб та зупинилася і повторила рух назад, але повільно. Сардія зупинилася на льоту й увімкнула задній хід. Хоча таке виконання команд для льоток було доволі рідкісним, бо в цьому раніше не було потреби, загалом. Я почала вдивлятися в координати... Як тільки з'явився той самий звук, я зафіксувала координати в самому приладі і в льотці про всяк випадок.

– Сардіє, тепер спробуємо ще дуже рідкісний рух для тебе. Синхронізуйся з цим пристроєм, що видав звук, і вибери середню точку. Потім починай від неї рухатися по колу, власне, по спіралі.

– Виконую, – відповіла машина.

Сардія стала спірально рухатися і зупинилася на дев'ятому витoku спіралі, коли звук зовсім припинився. Я зафіксувала координати, і ми полетіли далі тим самим маршрутом, незважаючи на подію, яка дуже мене втішила. День минув марно! Я скинула загальним зв'язком координати професорові і попрямувала до Міського Палацу. Сьогодні саме там я побачу свою доньку.

Моїй доньці Синтії виповнюється 12 років, і вона готується до Вибору шляху. Я не з тих батьків, які прагнуть впливу на вибір дітей. Кому, як не мені, знати, якими

тернистими шляхами люди приходять до свого Вибору. Ми із Синтією обговорювали різні варіанти та сценарії, але мені не відомо, який із них вона обере.

Хай там що, але саме сьогодні усі діти міста, яким цього місяця виповнюється 12 років, збираються в Міському Палаці та оголошують свій Вибір.

Мій чоловік Андреас, батько Синтії, обрав професію ветеринара: він завжди любив тварин, його рішення було закономірним. А от Синтія... я навіть і не знаю, що вибере моя дівчинка. Вона тяжіє до природничих наук, але навряд чи піде стопами батька. Можливо, стане біологом, вирощуватиме зі стовбурових клітин органи для трансплантації. Перспективна спеціальність, і начебто їй подобалася лабораторія стовбурових клітин, і з науковим керівником був хороший контакт. Проте Синтія дівчина норавлива та непередбачувана. З нею ні в чому не можна бути впевненою.

Батьки тих, хто має Великий Вибір, зібралися в Міському Палаці. Діти в парадній формі, спеціально пошитій для Великого Вибору, вийшли до головної зали. Вони зайняли місця в перших рядах амфітеатру. Батьки розсілися півколом за дітьми. Синтія обернулася і помахала мені рукою. Зовсім доросла.

Я взагалі важко переносу всі ці формальні процедури та заходи. Голограмним зображенням нам показали дітей з того моменту, як вони трирічними неусвідомленими малюками зайшли до Храму Наук, до сьогодні. Ми послушали, як діти читають вірші, малюють картини, грають на флейті і віолончелі. І все це, звісно, дуже мило, але мені ж треба повертатися до Патсторса!

Я підвелася зі свого місця в амфітеатрі і запитала стюарда:

– Скільки триватиме фільм?

– Ще три години, – відповів стюард. – А потім буде бал випускників, батьки зможуть почекати в оранжереї чи поїхати на роботу. Саме оголошення Вибору відбудеться до вечора. Приходьте до сьомої години!

Я подякувала стюардові і зв'язалася з чоловіком. Не факт, що я звільнюся до сьомої години. А він точно зможе приїхати. Я взяла з нього обіцянку, що він одразу, як дізнається, який вибір зробила Синтія, зателефонує мені і все розповість. Тепер – на роботу!

Коли я прилетіла до професора, він уже зустрічав мене на парковці, що розташовувалася на даху. Побачивши його емоційний стан, я почала сміятися, радіючи за те, що в нас вийшло:

– Патсторсе, твоя ідея, як завжди, спрацювала...

– Та, скажеш, як завжди... Де ж як завжди, коли іноді, – відповів професор, нетерпляче взявши випромінювач.

Коли ми відсканували координати, які я зафіксувала над океаном, напарник почав писати програму встановлення меж часу, звичайно ж, завдяки моїй допомозі. Ми прововтузулися близько трьох годин і з'ясували, що розмір тимчасової кротовини, яку знайшли, за допомогою свого випромінювача версії 24, такий: від нас вона – 5 мільйонів 324 тисячі 25 років – 5 мільйонів 324 тисячі 23 роки. Тобто її внутрішній розмір: приблизно 2 роки.

Нам залишилося визначити розмір цієї тимчасової дірки на нашій стороні. Тобто обчислити – скільки ми маємо часу до того, як вона для нас буде недоступною. Написавши усі необхідні програми, ми з Патсторсом вирушили на те місце на Сардії...

Діставшись і переконавшись, що поблизу ніхто не літає, почали встановлювати додаткові сканери аномаль-

них випромінювань. Зафіксувавши кротовину, ми вирахували, що на нашій стороні її розмір із місяць, і цей місяць вже закінчується, залишилося буквально кілька годин.

– Професоре, що робитимемо? – тривожно почала белькотати я... – Якщо ми не спробуємо відкрити кротовину, то пропустимо її...

Професор задумливо мовчав. По його виразу обличчя було видно, що він розуміє більше, ніж я, і намагається придумати найоптимальніший варіант дій. Я не стала йому заважати і вирішила ще раз все ретельно перевірити, допоки він думає...

– Так... Шкода, що ми не підготувалися, нічого не взяли із собою, – нарешті заговорив Патсторс. – Аніко, ну ти ж розумієш? З огляду на те, що ми над океаном, варіант один...

– Розумію, професоре. Разом із Сардією?

– Так. Я, звичайно, не хотів би ризикувати тобою, але інших варіантів немає. Ми ж не знаємо: або – таких дірок повно протягом нашого життя, або – нам пощастило, і ця кротовина – велика рідкість протягом ста, а може, і тисячі років.

Я мовчки запустила стабілізатор випромінювача, і він почав фіксувати цю червоточину. І от кротовина відкрилася. На датчику приладу було видно просторові межі кротовини. Нам пощастило, що наша льотка за розмірами в неї проходила. Проте сама червоточина була під водою, і нам доведеться пірнати. Звичайно, наша хронологія досягла того прогресу, що в кожного був свій летючий транспорт, який, крім двигуна для руху, мав ще магнітний двигун – антигравітаційний. І ці транспортні засоби, хоч і мали герметичність, але не були призначені для руху під водою. Ми це усвідомлювали. Добре, що відстань до кротовини під водою була лише 7 метрів.

Тягнути «гуму» не можна було, бо при її відкритті одразу б полилася вода на інший кінець кротовини.

– Сардіє, різко вперед метрів на 15, потім знову різкий поворот назад і вгору з води.

– Прийнято, – відповіла машина.

Сардія швидко рвонула в задану точку. Стався миттєвий спалах, і Сардія повернула вгору. Ми вилетіли над поверхнею води на 5 324 24 роки в минулому.

Відчувався вітер, але шторму не було.

– Сардіє, проскануй, де найближчий суходіл, і вперед, але не поспішаючи. Виводь усі дані на екран.

– Роблю, – відповів штучний інтелект.

На панелі управління стали з'являтися показники температури за бортом; показники, вологості, імовірності сейсмічних активностей, а також флора та фауна, що виділялося на екрані різними кольорами. Геометричних побудов не було. Людей від тварин сканувальна програма відрізнити поки що не могла. Ми наближались до найближчого суходолу. Була ніч, і я спеціально не скомандувала про ввімкнення фар, щоб місцеві (якщо вони є) нас не виявили, принаймні щоб не виявили в польоті.

Ми вийшли із Сардії, взявши дистанційний пульт зв'язку з нею. І її я залишила за півметра від землі. Взнявши голограмер, почала записувати все, що бачила, у тривимірному вимірі. Навколо були не знайомі нам дерева, величезних розмірів. Ми почувалися, як дві мурашки, що загубилися у величезному лісі. І в Патсторса, і в мене починалася паніка. З'явилися різні внутрішні страхи, яких ми раніше ніколи взагалі не відчували в своєму житті. Страх застрягти тут назавжди, страх, що на нас нападуть отруйні комахи або ще гірше – дикі звірі. Хоча, що гірше – велике питання.

Подивившись одне на одного, ми побачили ці страхи по виразу наших облич.

– Питимеш? – запитав несподівано Патсторс.

– Ні, – тихо промовила я, працюючи з голографером.

– Аніко, – фіксує все на різних відстанях, і звально звідси додому, – тривожно прошепотів Патсторс.

– Так, – відповіла я професору, як завжди була солідарною з ним. Я стала повільно повертатися навколо себе і фіксувати дані тривимірного зображення на різних відстанях. Спочатку на відстані кількох метрів, потім кількох десятків метрів, сотень і кількох кілометрів, наскільки вдавалося нам зробити завдяки моделі цього голографера.

Поки я фіксувала дані, нас стали помічати місцеві комахи, і тварини, і птахи, звертаючи на нас дедалі більше уваги.

– Так, професоре, повторила я, – треба відлітати. Людей тут, імовірно, немає.

У цю мить невелика пташка (я її сприйняла як пташку, хоч й не знала, чи можна її сповна зарахувати до класу птахів, теплокровних хребетних яйцекладних) спікувала з темряви прямо нам під ноги. Звідки вона взялася? Крихітна, розміром точнісінько – горобець, вона сіла на землю між мною і професором. Ніч, темрява, вітер. І птах.

Я згадала, як у дитинстві читала оповідання про тварин, написані штучним інтелектом із мотивів творчості відомих письменників. Програма брала все краще з того, що написали письменники-люди, і компілювала в захопливі розповіді. Навіщо цей спогад мені зараз, за п'ять мільйонів років від дому? Зовсім не вчасно, подумала я, нахилилася і взяла пташку в руку.

– Аніко, що ти робиш? – голос Патсторса звучав доволі нервово.

– Беру зразок місцевої фауни, професоре.

– Нам треба повертатися, ти ж пам'ятаєш, що кротовина закривається через кілька годин, причому ми вже втратили хвилин сорок. А нам ще повертатися.

– Візьмемо пташку?!

– Аніко, ти навіть не уявляєш собі, які організми ми можемо привезти додому. Віруси, бактерії, найпростіші...

Я швидше відчула, ніж побачила, що професор уже погодився взяти птаха, а сперечається просто за інерцією.

– Вона пройде карантин. Процедуру відпрацьовано. Ходімо, не будемо гаяти часу, – промовила я.

Я зробила крок до входу в льотку, і ми сіли. Я посадила пташку на сидіння – вона (чи він, поки незрозуміло) охоче пурхнула на спинку крісла, а я активувала Сардію для польоту. Зафіксованими координатами ми долетіли до «своїї» червоточини і стартанули назад, як і сюди: активували кротовину, пірнули у воду, пройшли просторово-часовий бар'єр. Сардія зробила різкий поворот угору, і ми знову виринули з води, закривши кротовину. Переконавшись, що Сардія не постраждала, ми вирушили до нашого робочого приміщення.

– Нашкодив, – різко промовив професор, з емоційним виразом, на якому знову з'явилося відчуття, яке в нас активувалося в минулому, – страх.

– Що трапилося, Патсторсе? – з тривожною цікавістю запитала я.

– Щойно хотів допити Джинго з пляшки, а пляшки немає.

– Значить, ти забув її на траві.

– Я ж тобі поставив-залишив...

– Ну, – почала було я, і хотіла сказати, що, мовляв, у чому проблема. Проте до мене швидко дійшло, що професор

має на увазі реалізацію тимчасового парадоксу, що називається «ефект метелика». – Ефект метелика? – уточнила я у свого партнера.

– Можливо, – сказав він і додав, – треба перевірити.

– До речі, через цього папугу, чи хто він там, теж могло щось статися щодо вихідних хвиль.

Я глянула на пташку. Треба пошукати клітку та запитати в зоологічній секції, чим харчуються представники цього виду.

– Так, – вибач, я не подумала в ту мить узагалі про парадокси часу.

– Ну я теж тоді забув, мною керували емоції.

– Так, якесь негативне відчуття, але в ту саму мить нове для мене, не відоме... – Я висловила те, що досі не звучало.

– Так, у мене також, – погодився зі мною напарник. – Може, це свідчить про те, що проникнення в минуле – небезпечне...

Ми зайшли до бази даних наших сигмоїдних програм, щоб дізнатися, чи був ефект метелика.

– І що? – подивившись на професора, запитала я. – Як ми дізнаємося?

– Так, інформація в цьому випадку нам не допоможе, доведеться спиратися лише на нашу з тобою спільну пам'ять, – підсумував моє запитання професор.

– Патсторсе, спробуй дані про знахідки, датовані мільйонами років тому.

– Точно, – зрадів учений.

Він відкрив через голограмер інформацію про знахідки. Серед інших, на наш чи то подив, чи засмучення, ми побачили і нашу пляшечку. Там археолог стверджував, що цій пляшечці мільйони років, а скептики сперечалися, мовляв, аналіз довів, що вона ідентична пляшкам нашо-